

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Causa inducentes gravem malitiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

Salmant. hic disp. 10. dub. 6. n. 221. dicentes, esse sententiam communissimam & probabilissimam, eamque non comprehendi in damnatione propositionis 34. ab Innocentio XI. ostendit Cardenos in Crisi Theol. dissert. 22. ergo etiam pro conservacione vitæ aut sanitatis licita erit in aliquo casu directa expulsio seminis. Ratio paritatis videtur esse clara: quia fœtus, quamvis nondum animatus, propior est humanæ proli, quam semen: unde si fœtus, seu injustus in vasor vitæ medicamentis depelli potest, cur non & istud?

Respond. primò negando antec. tum quia paritas inter fœtum & semen humanum à Lessio adducta efficaciter probat, neutrum licere: tum quia propter diversas medicorum opiniones, quoniam tempore fœtus accipiat animam rationalem, vel animetur, ferè semper erit dubium, utrùm fœtus sit animatus, adeoque practicè vix erit probabile, quòd liceat directè fœtum expellere, & abortum procurare. Nihilominus etiam permissa hujus sententiæ probabilitate

Respondetur secundò, & assignatur disparitas ex Salmant. I. cit. quòd administratio, & actio emissiva seminis à natura unice ordinatur ad copulam conjugalem, & intenditur propter bonum speciei: unde extra istum finem semper est illicita: at fœtus ex semine formatus est speciale individuum, quòd si ante animationem vitam matris oppugnet, ita ut nulla sit spes, quòd mortuam matre ad lucem & vitam perveniat, meritò vitæ matris postponi, & tanquam injustus aggressor depelli potest. Ubi nullus intervenit abusus alicujus actionis à natura ordinatæ ad alium finem, sicuti fit in pollutione.

4. Notandum tertio. Esse obligationem sub peccato mortali vitandi quascunque causas etiam honestas illorum motuum, si subit probabile & proximum periculum consensus, nisi necessitas excuset: eodem quippe præcepto, quo peccatum prohibetur, prohibetur quoque proximum periculum ipsius. Unde si cui per experientiam constaret, quòd in audiendo confessiones soleat consentire in pravas delectationes, teneretur ab audicione confessionum abstinere. Dixi, nisi gravis necessitas excuset, ut contingit in parochis, qui ex officio obligatur audire confessiones, nec potest illud officium sine gravi suo incommodo deponere. In Chirurgo, qui ex officio aspicit & tangit nuda corpora, nec haberet relicto officio, unde viveret. Isti igitur si suum officium peragant animo ad non consentiendum obfirmato, & invocato divino auxilio, non peccant, neque enim censentur in morale periculum peccati se conjicere, qui non temerè, sed necessitate compulsi & ex bono fine ejusmodi occasionibus se committunt. His præsuppositis, sic

II.

Causa inducens gravem malitiam.

5. CONCLUSIO PRIMA. Quoties absque urgenti necessitate exercetur actio ex natura sua turpis, & mortaliter culpabilis in genere luxuria, in qua prævidetur turpis motus, aut pollutio: toties committitur peccatum mortale molliori indirectè voluntarium.

Ratio est: quia lex naturalis obligans de non procuranda seminis effusione, etiam naturaliter obligat ad non ponendas causas per se & notabiliter influentes absque urgente necessitate: sed actio in genere luxuriæ graviter turpis, est talis causa: ergo. Unde

Inferes primò. Tactus, amplexus, oscula, item 6. aspectus libidinosos, h. e. causam captandam delectationis venereæ factos, etsi non admodum obscenos, inter solutos esse peccata mortalia, quia sunt causa per se notabiliter excitativa libidinosorum motuum.

Inferes secundò. Non minùs ipsos motus, 7. aut pollutionem sive in vigilia sive in somno consequentem ad ejusmodi causas prius positas esse peccatum mortale, quia sunt effectus voluntarii in causa.

Inferes tertio. Si tactus, & aspectus non sint 8. obsceni, nec animo libidinoso, sed joco, vel levitate facti, nec sæpius repetiti, aut diutius continuati [nisi sit periculum probabile ne fiant libidinosi] per se loquendo tantum esse peccata venialia, & sic etiam impuros motus inde consequentes, non majorem, quam venialem malitiam contrahere. Si verò fiant civilitatis causa, & ex patriæ consuetudine, aut alia ex rationabili causa, nullam habere malitiam, quia ex causa derivatur malitia in effectum, qui est voluntarius in causa; si ergo causa tantum est venialiter mala, neque effectus majorem fortietur malitiam, & si omni caret malitia, etiam carebit effectus.

§. III.

Causa nullam inducentes malitiam.

CONCLUSIO SECUNDA. Nullum est peccatum ponere causam, vel ab illa non desistere, ex qua prævidetur præter intentionem & sine consensu impurius secutura, si illa causa sit necessaria, vel conveniens corpori, aut animo. Ita Sylvius, Lamb. Layman, Rosmer, aliq. Ratio est primò, quia tales motus nec sunt directè, nec indirectè voluntarii. Non directè, quia supponitur esse præter intentionem; non indirectè, quia tunc aliquis effectus censetur indirectè voluntarius in ordine ad imputationem moralem, cum quis omittere impedire vel facere, quod impedire vel facere tenebatur: sed nemo tenetur abstinere ab actibus, à quibus prævidetur secuturos motus impuros, quando habet rationabilem causam illos actus ponendi, iique habent suos proprios honestos fines: ergo illos ponendo non peccat: & consequenter neque ipsa impuritas carnalis consecuta imputatur in peccatum; siquidem, ut dictum, ex causa malitia derivatur in effectum; unde, si causa non est culpabilis, neque effectus erit. Ratio est secundò. Jus suum prosequenti non imputatur effectus præter intentionem & per accidens subsecutus: sed, cum quis exercet prædictas actiones, prosequitur jus suum, & effectus sequitur præter intentionem: ergo. Ratio est tertio. Si esset necessitas vitandi ejusmodi causas, homines in mutua societate plurimis commoditatibus tam spiritualibus, quam corporalibus privarentur; siquidem multi ab audiendis confessionibus, medendo corporibus, legendis libris, &c. abstinere deberent. Unde Col-